AKBABA

Bulgarlara verilen Sovyet notası :
Haydindi hopla da gel !

SAYI

14

İÇİNDEKİLER

YALAN DÜNY
Yusuf Ziya Orta

●

TÜRK FUTBOL
NUN YILDIZI
BEKİR ÖLDÜ
Zeki Rıza Spor

●

KALKIN
EY EHLİ VATA

●

ŞİİRDE
DÜNYA GÖRÜŞ
Yusuf Ziya Orta

●

İNGİLTEREDE
ÇALIŞAN TÜR
GENÇLERİ !

●

HOLLYWOOD'D
YILDIZ SEÇİM
Hususî muhabir

●

İSTANBUL KIZ
LİSESİNİN YAZ
GEZİSİ

●

MİZAH SAYFAS
Şiirler, Fıkralar,
Roman

●

20

AKBABA

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR,
SİYASÎ, FİKİR, SANAT, MİZAH
MECMUASI

SAHİBİ :
Yusuf Ziya ORTAÇ

İDAREHANE
İstanbul, Ankara caddesi, No. 47
Telefon : 22129

ABONE
Türkiyenin her tarafı için : Seneliği 1000, altı aylığı 500, üç aylığı 250 kuruş.
Yabancı memleketlere : Seneliği 2000, altı aylığı 1000, üç aylığı 500 kuruş.

8 haziran, 1944, perşembe

Sayı : 14

Gelecek Sayıda :

Bilmediğimiz bir sanat :

Ev Tezyini

Güzel Sanatlar Akademisi Profesörlerinden :
İSMAİL OYGAR

Saracoğlu Diyor ki:

●

Kemalist rejimin doğruluğuna ve sağlamlığına o kadar eminim ki, er-geç bütün dünya milletlerinin bizim rejime benzeyen bir rejim etrafında toplanacaklarına kaniim.

●

Başvekilimiz Şükrü Saracoğlu

Büyük Millet Meclisi 30-5-944 Salı günkü toplantısında bütçe müzakerelerini bitirdi. Bu vesile ile Başvekilimiz Şükrü Saracoğlu, rakamlara dayanan haklı bir iyimserlikle, yine canlı nutuklarından birini söyledi.

Yurdumuzun iç durumuna dokunan parçayı aynen alıyoruz. Son hâdiselerin üstüne salâhiyetin tuttuğu bu ışık, tezvirlerin pusu kurabileceği bütün karanlıkları dağıtmakta, bize aydın ve aydınlık yolumuzu göstermektedir:

Bizim için dahilî politika idare işlerinden başlıyarak iktisadî ve içtimaî bütün sahaları kaplıyan bir politikadır ve biz Kemalizm adı altında toplanmış olan bu politikada kelimenin bütün mânasiyle Cumhuriyetçi, milliyetçi, halkçı, lâik ve inkılâpçıyız. (Alkışlar).

Onun için büyük ve zengin servet kaynaklarını devletin elinde toplamak ve içtimai vazifeleri de devlete yaptırmak ve böylece umumî refahı her gün biraz daha artırmak istiyoruz; işte bizim varmağa çalıştığımız hedef. (Bravo sesleri).

Yalnız biz bu büyük ve verimli yolların yolcusu olarak yürürken devlet elinde bulunan iktisadî adalet terazisinin zaman zaman köylü lehine eğildiği görülecektir. Buna şaşmamalıdır. Çünkü Devletimizin temeli olan köylü bu iyi muameleyi çoktan haketmiştir. (Alkışlar).

Dahilî politikamızın, diğer bir tâbirle rejimimizin sağında ve solunda, önünde veya arkasında kalan Türk çocuklarının nihayet doğru yola gireceklerini ümit ediyorum. Her Türk gibi ben de Kemalist rejiminin doğruluğuna ve sağlamlığına o kadar eminim ki er geç bütün dünya milletlerinin bizim rejime benziyen bir rejim etrafında toplanacaklarına kaniim. (Bravo sesleri, alkışlar).

Arkadaşlar;

Yurdumuzu hür insanların hür vatanı olarak yaşatmakta devam edeceğiz. Yalnız bu hürriyet hiç bir vakit memleketi 31 marta götürecek hürriyet olmıyacaktır. (Bravo sesleri). Nitekim son günlerde hürriyeti suiistimal eden ve rejimi yıkmak istiyen fesatçılar derhal yakalanmış ve adaletin pençesine teslim edilmiştir. (Alkışlar).

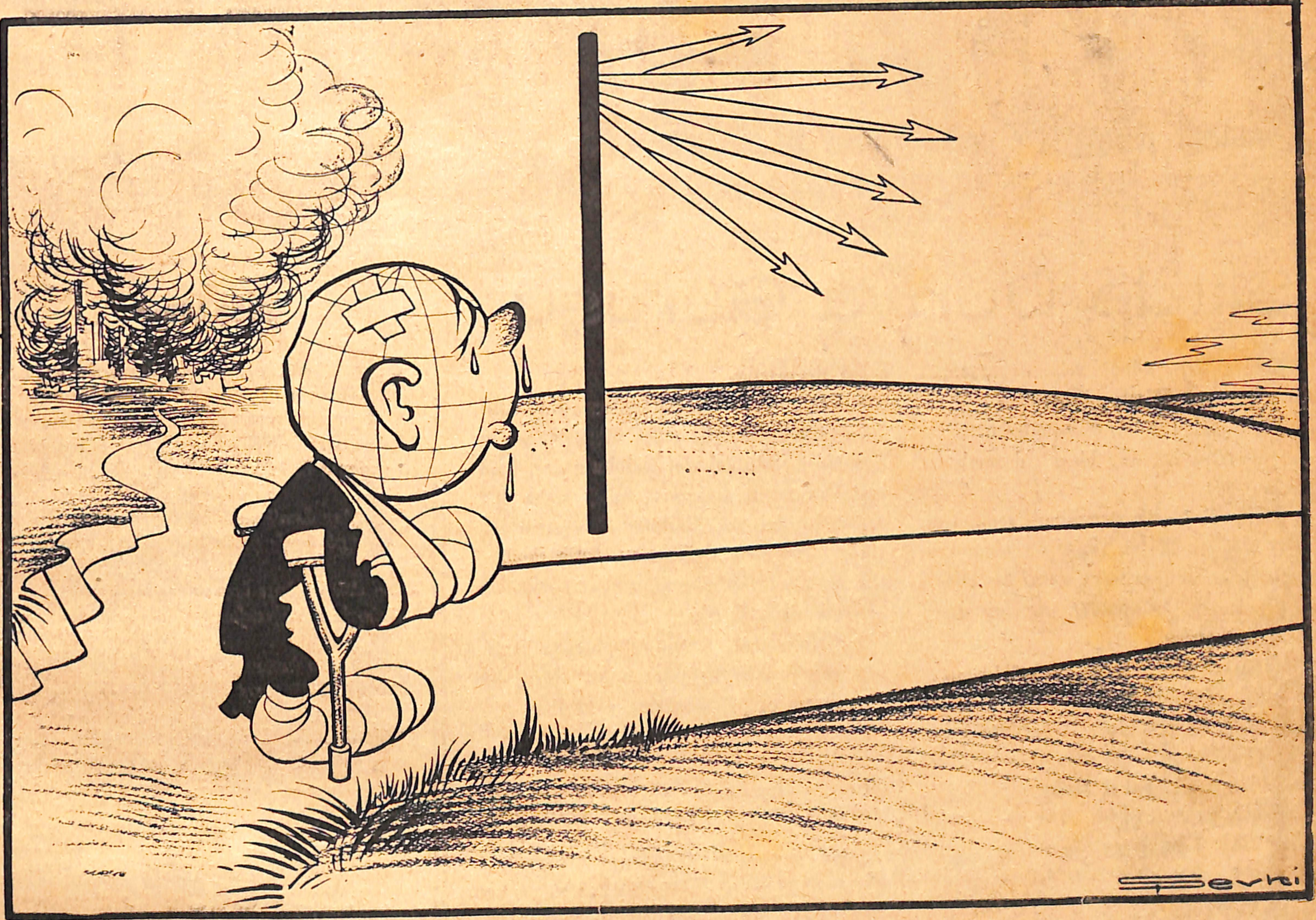
Gelecek Sayıda :

Fatmanın romanı

(HİKÂYE)

Yazan : F. CELÂLETTİN

Başvekilimizin nutkundan : Ergeç bütün dünya milletlerinin bizim rejime benzeyen bir rejim etrafında toplanacaklarına eminim...

Dünya — Sağa, sola dolaştıktan sonra nihayet doğru yolu buldum !

YALAN DÜNYA!

Yusuf Ziya ORTAÇ

Evet, yalan sahinin süsüdür. Doğruyu, eğrinin yanında daha kat'î bir dikilişle görürüz.

Çorbada biber, pilâvda salça, biftek yanında hardal kadar oldukça, yalan, iştahımızı açar. Fakat çorba kâsesini, pilâv tenceresini, biftek tabağını doldurursa değil !

Dikkat ediyorum : Artık yalanın ölçüsünü kaçırdık. O, dizgin koparmış kısrak azgınlığile hayatımızda kişneyip şahlanıyor !

Kendinizden küçüğüne raslıyorsunuz :

— Nasılsın bakayım ?... Sabırret... Aklımdasın !

Eski bir ceketin sırtını okşayan, sizin değil, yalanın elidir !

Kendinizden büyüğüne raslıyorsunuz :

— Saygılarımı sunarım.. Minnettarınızım !

Vücudunuza bir dar açı çizdiren yere eğilmiş başınız, sizin değil, yalanın başıdır !

Yalan, yalan, yalan !

Her adımda topuklarınız gömülen şu asfaltın adı, yalan !

Şu yeninin bayrağı vezinsiz şiir, yalan !

Şu her adımını bir Garplı şöhretin kolunda atan ilim, yalan !

Şu bir damla kanında dokuz göbek sayan milliyet, yalan !

19 mayıs 1919 da, Samsuna ayak basan, hesaptı.

Millî Şefin kelimelerile söyleyeyim : İstiklâl harbinde her şey rakama bağlanmıştı, hayale değil !

Muvaffak olamadığımız her işin yin tek suçlusu odur : Yalan !

Cedlerimizin, fâniliğinden kinaye, "Yalan dünya" dedikleri dünya bile artık yalan değildir. Hakikat, balık olmuş denizlerin altında yüzüyor, kuş olmuş yıldızların arasında uçuyor !

EDEBİYAT

Şiirde Dünya Görüşü

Son yılların edebî iddiaları arasında bir de bu var: Dünya görüşü!

Şiirle makaleyi biribirine karıştıran bu sanat telâkkisi üstünde biraz durmak istiyoruz.

Şiir nedir?.. Bir duygunun, renk, ışık, musiki oluşu değil mi? Eğer bu olmasaydı da, güzel, sağlam ve hattâ şahsî bir dünya görüşü olsaydı, hafızasında mısralar değil, makaleler taşırdık.

Ağlarım hâtıra geldikçe gülüştüklerimiz !

Mısraında, hangi dünya görüşü var?.. Hattâ, eski belâgatçıların beğenebileceği «ağlamak» la «gülmek» gibi kötü bir tezat hünerinden başka hangi sanat var?

Fakat, bu mısraı, bir nesil öbür neslin zevkına miras bırakıyor. Çünkü, mısraın damarında, şiirin altın kanı dolaşmaktadır.

Şair:

Bülbüller öter, güller açar, îşâd gönül yok,
Bir böyleliğin görmemişiz faslı baharın !

Diyor. Bu beyit de, edebiyat âşıklarının babadan evlâda kalan miraslarından biri değil mi?

Tahlil edelim: Ne var?.. Şu mübtezel «gül» ve «bülbül» oyunundan başka?

Yahya Kemalde, bu köhne oyunları da bulamazsınız. Onun mısralarında, şiir mermer çıplaklığıyle güzeldir:

Dolu rüzgârla çıkıp ufka giden yelkenli!

Ne teşbih, ne istiare, ne cinas, ne leffü neşir.. Fakat, sizin de hayaliniz, bu yelkenli ile şiirin esrar dolu enginlerine açılmıyor mu?

Dünya görüşü?..

Hayır, çocukça düşüncelerle:

Ey kuşlarda kanat çırpan hürriyet !
. . . .
Ey mevsimlerde kalan vefa ! ...
. . . .

Gibi, bu satırları yazarken, bir lâhza düşünmeğe bile lüzum görmeden uydurup verdiğimiz mısralar, sahici şiirin vasfı olan ebediliğe değil, Ziya Paşanın hakimâne mısralarındaki darbı mesel kıymetine bile sahip değillerdir.

Eğer, şiirin kıymeti yalnız şiir oluşu ile ölçülmeseydi, yüz yıllar ötesinden gelen Fuzulilerin, Nedimlerin, Nailîlerin sesi hâlâ dudaklarımızda dolaşmaz, fakat, daha dün aramızda dolaşan Merhum Süleyman Nesib'in "Hakikate doğru„ su, fatih adımlarile bir neslin hafızasından öbür neslin hafızasına yürürdü.

Geliniz, eski kıraat kitaplarının sararmış yapraklarile kefenlenen bu ölüyü, bir an sanatın otopsi masasına yatıralım:

Hakikate doğru

Her gün yeni bir derd ile makhûr-u sefalet,
Her gün yeni bir mevt ile bir parça ölürken,
Âfâk-ı dimâğımda mülevven ve müzeyyen
Bir rü'yet-i âti ile titrer beşeriyyet.

Mâzi, ebedi sahne-i pür hûn-u mezâlim,
Hal, işte biraz süslü, fakat aynı o sahne.
Âti, bilelim ki o da mâzi gibi muzlim,
Âti, bilelim ki o da mâzi gibi höhne !

Artık yetiş ey dest-i kerem, dest-i rehâver,
Anlat bize ey nûr-ı hakikat, bizi kandır !
Anlat ki yalan, hepsi yalan, hepsi yalandır !

Anlat ki, adâlet medeniyyet gibi sözler,
Derken yine kan, kan . . Yine hak nâmına kuvvet !
Artık yeter, insanlara insanlığı öğret !

Süleyman NESİP

Işte, Süleyman Nesip, size «her gün yeni bir derdle kahrolan insanlığı» anlatıyor ve «hayatında yaşayan renkli yarın» dan bahsediyor Ve tıpkı bugünün «insaniyet» «hürriyet» «vefa» «sadakat» sayıklayan şiir çocukları gibi, o da:

Derken yine kan, kan.. yine hak namına kuvvet !
Artık yeter... insanlara insanlığı öğret !

Diyor.

Hayır... Ne dünya görüşü, ne felsefî düşünüş, ne sanat oyunları, ne şu, ne bu.. Bir şey vardır. Ister gazel olsun, ister şarkı olsun, ister mâni olsun, ister koşma olsun, ister sonne olsun, yalnız bir şey: Şiir!

Yusuf Ziya ORTAÇ

Sular

Enginde mavi, yeşil, gölgede mordur sular;
Gün batarken ufukta kızıl bir kordur sular.

Suları durgun görüp sanmayın kaygusu yok;
Sanmayın ki suların dili yok, duygusu yok.

Sular her damlasında bir başka nağme gizler
Sudur gözümde yaşlar, sudur engin denizler.

Ben deli ve başı boş suları kıskanırım,
Onlarda varlığımdan bir parça var sanırım.

Ne çöllerin kumuna, ne karına dağların,
Ölünce gömün beni bağrına dalgaların...

Enginde mavi, yeşil, gölgede mordur sular;
Gün batarken ufukta kızıl bir kordur sular.

Ş. ATAMAN

Gece

Kaplayıp etrafı bir tülden ince,
Karanlık içime çöreklenince,
Hislerim durulur, bir hüzün çöker .

Gündüzki cesaret, itimat, gurur
Sabahı beklerken titreşir durur.
Karanlık hepsinin kökünü söker....

En hassas fikirler döner çakıla,
Sadece dertlerim yana yakıla
İçini gecenin içine döker....

Ethem KÂMİL

Ayşem !

Başında pul pul oya
Yüzün kendinden boya
Kuyupınara suya
Gelsen ne olur Ayşem...

Topukta başak saçlar
Başında gülden taçlar
Kararırken yamaçlar
Gelsen ne olur Ayşem...

Şalvar oynar belinle
Bir su içsem elinle
Serin akşam yelinle
Gelsen ne olur Ayşem..

Bedri GİDER

TÜRK FUTBOLUNUN YILDIZI

YAZAN:

ZEKİ RIZA SPOREL

BEKİR ÖLDÜ

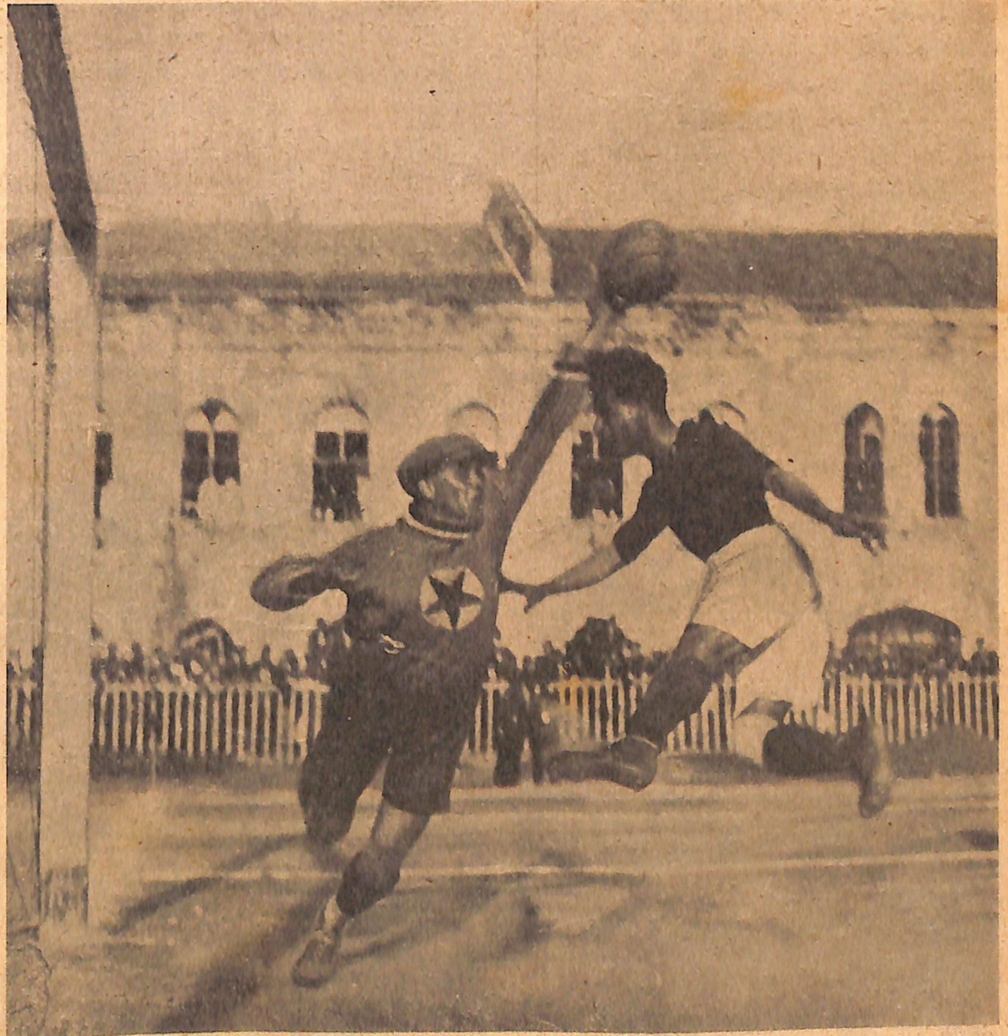
Mektepte sınıf çavuşu beni yanına çağırdı.

— Sana bir mektup!.. dedi.

Selâm verdim ve mektubu aldım. Zarfın üstünde "Fenerbahçe" spor kulübünün firması vardı. O zamanlar kulübün üçüncü takımında yeni oynamağa başlamıştım. Zarfı yırttım. Şimdi aradan belki

Zeki Rıza, Bekir'in karısile

"Resim: Bekir Silavya kalesi önünde."

30 yıl geçmesine rağmen şu satırları hatırlıyorum: "Kulübümüzün üçüncü takımı bu perşembe günü Kadıköy nümune rüştiyesi futbolculariyle bir maç yapacaktır. Buna göre hazırlanmanızı bildiririz".

Perşembe günü Fenerbahçenin üçüncü takımındaki yerimi almıştım. Karşımızdaki Kadıköy nümune rüştiyesi çocukları muntazam formalariyle sahaya çıkmışlardı. Zaten her şeyleri mükemmeldi. Çünkü onlarla uğraşan meşhur sporcu "Ahmet Robenson" du. Fanilâlarından pabuçlarına ve her hareketlerine kadar meşgul oluyordu.

Maça başladık. Ve ilk dakikada farkına vardık: Karşımızda bir yıldız, gelecek günlerin bir spor yıldızı vardı. Sağ açık oynıyan küçük çocuk!.. Bu benim gibi, bizim menecerimiz olan "Elkâtip Mustafa" nın da tabiatiyle dikkatini çekmişti.

Şimdi iş bu mini mini yıldızı Fenerbahçe ufkuna kaydırmağa geliyordu. Maçtan sonra kulüpte iki taraf sporcularına bir çay ziyafeti çekildi.

Orada onların içindeki iyi oyuncuları bizim kulübe kaydettik. Fenerbahçeli yaptık. İşte "sağ açık oynıyan çocuk" geleceğin spor yıldızıyle ilk defa karşılaşmam!..

Nümune mektebi takımının sağ açığı, sonra milletlerarası şöhretli futbolcu Bekir oldu.

Onunla böyle tanışmıştık...

***

Şimdi onun hayatının pek kısa olan piyesinde ikinci perdeyi açalım: Bu Bekirin spor hayatında en mühim devredir.

Birinci takıma geçişimizi ve onun parlayışını anlatacağım... 6-7 sene Fenerin üçüncü takımında beraber oynadık.

Büyük muharebe takımlarımızı boşaltmıştı. Bir çok iyi oyuncular askere gitmişti. Bu sırada hiç beklemediğimiz bir şey de oldu. "Otomobil Nuri" 6-7 iyi oyuncumuzu alarak Altınordu kulübünü ihya etti. Büsbütün oyuncusuz kalmıştık. Bu suretle Fenerbahçe kulübü, biz gençleri, yani aşağı yukarı çocukları birinci takıma almağa mecbur oldu. İşte bu suretle Bekirle birinci takımda yer almış olduk.

İlk defa "Anadolu" kulübiyle karşılaştık... Ve bu mühim kulübü pek büyük bir farkla yenince herkes şaşırdı ve biz ozamanın "çoluk çocuğu" birdenbire birer spor ilâhı gibi karşılandık.

İşte büyük şöhreti öyle başladı...

***

Şimdi hayatında üçüncü ve mühim bir devreden bahsedeceğim... O sıralarda Bekir de "Otomobil Nuri"nin tesiriyle onun tarafına geçti. Kendisinin en mükemmel ve en randımanlı zamanını bu devrede görüyoruz. Fakat Altınordu ihtiyarladı. Ve ikiye ayrıldı. Raşit Aydınoğlu Ünyon Kulübü" nü kurmuştu. Bekir oraya geçti. Unyon çok iyi maçlar çıkarıyordu...

Bekir, Fenerbahçe takımında : Arkada, soldan dördüncü.

Bizim de aşağı yukarı tek rakibimizdi. Çünkü Galatasaray çok zayıflamış ve sahneden çekilmişti. Altınordu da ekarte olunca karşımızda Unyon kalmıştı.

Maç yapacaktık.

İşin garip tarafı şuydu: Unyon bizden çok zayıftı. Fakat bütün kudret tek başına Bekirde toplanıyordu. Şimdi şu satırları yazarken de itiraf edeyim ki o icabında bu kuvvet ve kudretini hepimize duman attırmak suretile gösterirdi.

O günü de maç başladı. Ilk haftaymda biz 4 - 0 galiptik. Ikinci devrede yalnız Bekiri tutmak için iki üç oyuncu koymuştuk. Fakat buna rağmen Bekir bu ikinci devrede bize üst üste 4 gol atarak beraberliği temin etti...

İşte o böyle bir oyuncuydu...

***

Onu bir kere de kız kaçırır gibi kaçırdık.

Galatasarayın Almanya seyahati sırasındaydı. Muhtelit bir takım gönderilecekti. Fakat Bekirin gitmesine müsaade olunmuyordu. Muamelesini gizli yaptırdık.

— Arkası 14 üncü sayfada —

Bekir, Sofya maçında sakatlanmadan evvel..

İngilterede çalışan Türk Gençleri

HUSUSÎ MUHABİR

Fikir, sanat hayatının ayrı ayrı şubelerini kendilerine meslek seçmiş Türk çocukları İngilterenin muhtelif mekteplerinde, vatan ve milletleri için çalışıp yetişmektedirler.

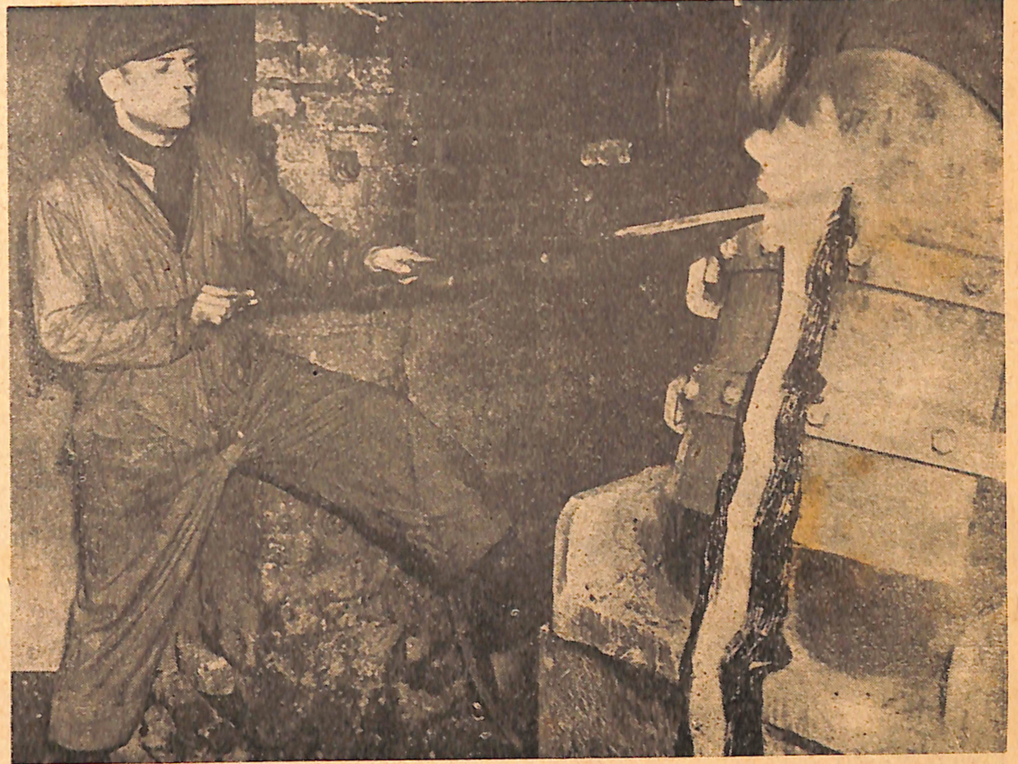
Bunların arasında, Türk teknisiyenlerinden bir grup, şimdi İngiliz harb sanayiinin muhtelif safhalarını etüd etmektedirler. Yandaki iki fotoğraf, Müttefikler için binlerce ton harp malzemesi istihsal eden Midland'daki büyük bir fabrikada Türk gençlerinin nasıl yetiştirildiklerini göstermektedir.

Ingiltereden alınan en son haberlere göre, Türk teknisiyenleri, çalışmaları anlayışları ve ciddiyetlerile İngiliz meslektaşlarının sevgisini ve hayranlığını kazanmışlardır.

Türk ve İngiliz teknisiyenleri arasında samimi bir arkadaşlık havası esiyor. Işleri bittikten sonra, İngiliz teknisiyenleri ekseriya Türk arkadaşlarını evlerine davet ederek kendilerine İngiliz aile hayatının hususiyetlerini göstermekte ve şereflerine eğlenceler tertip etmektedirler. Türk teknisiyenleri İngiliz arkadaşlarının yardımı ile İngilizce öğrenmeğe başlamışlar ve bunda epeyce ilerlemişlerdir.

Türk - İngiliz ittifakının neticesi olarak iki büyük millet arasında başlayan bu kaynaşma, şüphesiz yarının sulh dünyasında mesut neticeler verecektir.

Harb başında iki devletin imzaladığı ittifak, harp içinde iki milletin ittifakı haline gelmiştir, diyebiliriz.

İngiliz harp sanayiinde çalışan bir Türk genci: Ali Vardar

İngiliz arkadaşlarından lisan öğrenen bir grup . .
Ön sırada, soldan sağa : Silivrili Ali Vardar, Konyalı Yaşa Kuzucu, Bursalı Mustafa İlhan, Giresunlu Ahmet Özkal . . Ortada ustabaşı Obie Whitworth.

KAI
Ey Ehl

Kalkın ey ehli vatan !

Bu toprak, hazinelerinin kapısını bize açmak, bağrında sakladığı cevherleri vermek için bizi bekliyor.

Akçıl sitep toprağından bu yemyeşil Ankara nasıl doğdu ?

19 Mayıs 1919 dan bu güne kadar geçen yirmi beş yılın içinden kurtuluş kavgasının, rejim yerleşmesinin on yılını çıkarınız. Gördüğünüz bütün mucizelerin, şu kırmızı damlı köylerin, şu bahar örneği basmaların, şu yediğimiz şekerin, şu kullandığımız çimentonun, şu yaktığımız kömürün, şu alkışladığımız sahnenin, şu güvendiğimiz ordunun anası, geriye kalan şu on beş yıldır.

Kalkın ey ehli vatan !

Dülger keserile, rençber küreğiyle, çiftçi orağiyle, duvarcı ma-

KIN *Vatan!*

lasiyle, yazıcı kalemiyle, ressam fırçasiyle !

Bu çıplak dağların yeşil ormanlarla, bu yoksul toprakların altın tarlalarla, bu uçsuz bucaksız ıssızlığın güler yüzlü çocuklarla dolması için bir şey yeter : Kahvelerin boşalması !

Kalkın ey ehli vatan !

İnsan oğlu, hiç de rahmanî olmayan bir zekâ ile her gün bir vatan yıkarken biz bir vatan yapalım !

Yeni Ankarayı, yeni Türkiyenin fakir bütçesi değil, yeni Türkün zengin kuvveti kurdu.

Sermaye = İnsan gücü !

Yurdumuzun her köşesinden bir yeni Ankara fışkırması için muhtaç olduğumuz sermayeyi hepimiz damarlarımızda taşıyoruz.

Kalkın ey ehli vatan !

OLAYLAR ALAYLAR

Zeki Çırak

Bakkal Bodos, çırağına nasihat ediyordu:

— Bana bak oğul.. Eğer bir müşteri gelir de senden bir mal isterse, o mal dükkende olmasa bile sakın «yok»dime...

— Ya ne diyeyim usta?

— Benzerini söyle oğul... Dur, sana bir misal ilen anlatıraym: Meselâ, dükkene bir müşteri damladı. Şöyle raflara bir göz idip sordu: «Sizde şarap var mı?.. «Hemen ellerini oğuşturarak dil dökmeğe başla: «Efendim, şimdi geldi, fevkalâde taze biramız var. Her çeşit rakımız var!..» Nasıl, anladın mı oğul?.

— Anladım usta...

Ertesi sabah, dükkâna gelen bir müşteri sordu:

— Siz de tuvalet kâğıdı bulunur mu?..

Çırak, ustasından aldığı dersi hemen tatbika başladı:

— Fevkalâde güzel zımpara kâğıdımız var efendim... Kullananlar memnun kalıyorlar.. Bir tecrübe buyurunuz!.

— Öyle sinirli oldum ki, yan baksalar hemen ateş alıyorum...

— Elbet kardeşim... Vücudumuz ispirto dolu...

— El falıma baktı. Hayat çizgisi o kadar uzunmuş ki, ikinci cephenin açıldığını bile görecekmişim!

Deli gönül

Ismail Hakkı Baltacıoğlu köprüden geçerken, kısa boylu kısık gözlü bir yolcu, üstadı elinden yakaladı:

— Beyefendi, müsaade buyurur musunuz biraz omuzunuza çıkayım? Saate bakacağım... Baltacıoğlu, birdenbire şaşırmıştı. Hayretle sordu:

— Deli misiniz?

Kısık gözlü adam sükûnetle cevap verdi:

— Hayır, miyopum!

Dişçide

Bay Celâl Kılıbıker, gece sabaha kadar azı dişinin zonklamasından uyuyamamıştı. Ertesi gün, erkenden bir diş tabibinin muayenehanesine damladı. Dişçi, iri yarı, büyük kıllı elli biriydi. Müşterisinin sözlerini dinledikten sonra, onu koltuğa oturttu, kerpeteni aldı ve tepesine dikildi:

— Açınız ağzınızı..

Bay Kılıbıker, zangır zangır titriyerek kekeledi:

— Açamam...

— Neden?

— Ben evliyim doktor.. Nasıl açabilirim ağzımı?!..

Dizgin!

Bayan Ayten, Büyükadadan hoppa bir eşeğe binmiş, çamlıklara doğru koşturuyordu.

Eşekçi, telâşla arkasından bağırdı:

— Küçük hanım, düşeceksiniz.. Dizginleri elinize alın, dizginleri...

Bayan Ayten bir kahkaha ile cevap verdi:

— Korma, korkma.. Ben evliyim,dizginsiz de kullanırım!

Hollywood'da Yıldız Seçimi!

Hususî Muhabir Mektubu

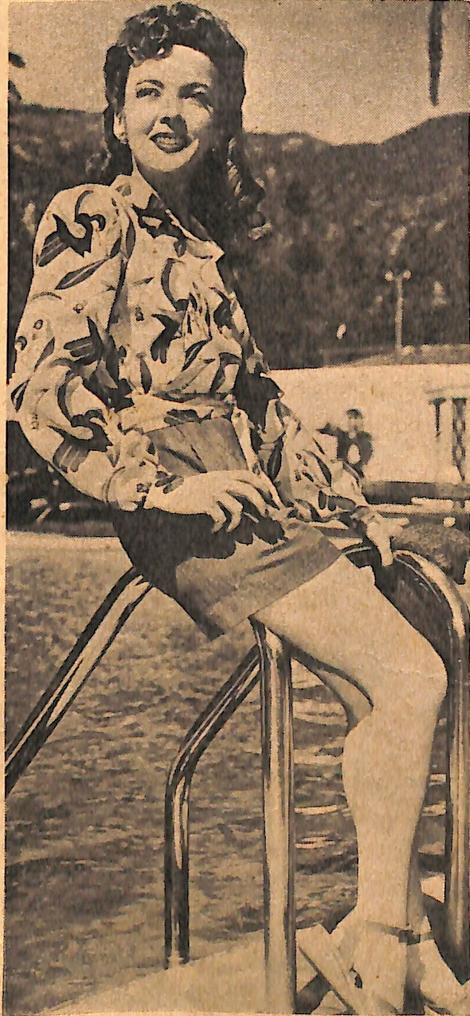
Amerikada her sene 16.500 sinemacı, sinema salonlarına en ziyade seyirci celbetmiş olan on yıldızı seçmek için kutulara rey atmaktadırlar.

Tam dört sene en çok rey alan bir erkek artist olmuştur. Bununla beraber 1943 yılında bu vaziyet değişmiş ve Twentieth Century - Fox Stüdyosunun sarışın yıldızı Betty Grable'in Birleşik Devletler sinema salonlarına en fazla seyirci celbeden artist olduğu sayılan reylerle meydana çıkmıştır.

Amerikada ve deniz aşırı yerlerdeki Amerikan ordusunun eğlenmesini temin için hiç yorulmak bilmeden çalışan radyo ve perde komedi artisti Bob Hope ikinciliği kazanmıştır.

On kişilik şeref listesine giren diğer artistler sırayla şunlardır:

Komedi artistleri Abbott ile Costello ekibi, halk türküleri söyleyen komedi artisti

İda Lupino

Narilya Maxwell

Bing Grosby, Narilyan Mexwell, Ida Lupino, Mickey Rooney ve Clark Gable.

1943 yılında, ondan evvelki sene birinciliği kazanmış olan Abbot ile Costello bu mevkilerini kaybetmişlerdir. 1939, 1940 ve 1941 yıllarında ise şöhret listesinin en başında hep genç Mickey Rooney gelmekteydi.

Tam dokuz yıl bir çok meşhur artistin ismini ihtiva eden şeref listesinin devamlı surette başlarında gelmiş olan ve bir kaç defa da birinciliği kazanan Glark Gable, bir seneden fazladır Birleşik Devletler Hava kuvvetlerinde bulunduğu ve bu sebepten hiç bir filim çevirmediği halde bu sefer de gene şeref listesinde bulunmaktadır.

KUŞLU NALIN

Tefrika No. 14

Yazan: Hikmet Feridun ES

Lâkin, gençliğini hususî ilâçlarla devam ettirmeğe çalışan Fındık paşanın bilhassa pek sevdiği bir beyit vardı ki bu havuzun kenarında yazılıydı:

Sunar bir cami memlu bin tehi peymaneden sonra
Döner vefki murad üzre felek amma neden sonra

Fındık paşa bunları okuyup okuyup derin derin içini çekerdi.

O gün de Ahmet Esrarî şiir köşkünün duvarlarına Ahmet Dai'nin şu emsalsiz beytini yazmakla meşguldü:

Agyarı sürüp gönlüm evin halvet edindim
Ta kim gele ol yar ana mihman ola bir gün

Küçük Şeker sarı sakallı hattatın duvarlara duaya benzer bir şeyler yazdığını görünce gözleri parladı.

Aklına müthiş bir şey gelmişti..

Yayvan ve çalkantılı adımlarla Ahmet Esrarînın yanına yaklaştı. Başını yukarıya kaldırarak sordu:

— Hoca efendi... Kadınlar gönüllerindeki muradlar olsun diye ne yaptırırlarmış bilir misiniz?..

Ahmet Esrarî işiyle meşgul, bir sanatkâr dalgınlığı içinde cevap verdi:

— Ne yaptırırlarmış?..

Küçük Şeker en gevrek sesiyle konuşuyordu:

— Hoca olacaksın be.. Nasıl bilmezsin?..

— Kadın işinden ben ne anlarım?...

— İlâhi sakallı... Ölme sen e mi?. Kadın işinden anlamıyan erkek olur mu?.. Genç kadınlar muradları olsun diye göğüslerine, boyunlarının altına yazılar yazdırırlarmış... Benim tanıdığım bir karı bütün "Çevirgil"i gögsüne yazdırmıştı. Boyun altına, göğse yazı yazan hocalar çooook... Sen hiç bilmiyor musun?..

Ahmet Esrarî işin nereye dayanacağını anladığı için dargın bir sesle:

— Bilmiyorum!.. dedi.

Fakat bu güzel esmer kızın göğsüne, boynunun altına yazdırmak istediği şeyi de pek merak etmişti. Lâfı birdenbire kesip atmamak için sordu:

— Sen göğsüne ne yazdırmak istiyorsun?..

Şeker birdenbire canlandı:

— Ne yazdıracağım ki?. Gönlünde olmamış muradı bulunan kadınların yazdırdığından... Haydi Hoca efendi, ne olursa senden olur... Şu boynumun altına: *"Inna âteyna venhar — Recep kulu aşkımdan yansın* har har.' diye yazıver...

— Çekil kızım, çekil... Ben büyücü, üfürükçü değilim. Ne muska yazarım. Ne de vücuda yazı.... Onun erbabı başkadır... Ben sanatkârım, sanatkâr!..

Ahmet Esrarî coşmuştu. Kızın garip teklifi sanat izzetinefsine dokunduğu için ağzına geleni söylüyordu.

Bu, kuzu gibi yumuşak adamın nadir hiddet anlarından biriydi.

Küçük Şeker israr ediyordu:

— Sen zanaatkârsan ben de zanaatkârım... Ne olur?... (Göksünü işaret ederek) şunun şurasına iki satırcık yazıvereceksin. Elin aşınmaz ya... Haydi gözünü seveyim sarıklı!... Yap şu iyiliği bana... Allah da senin gönlündeki muradını yapar.!..

Bu suretle Çingene kızının gönlünde Recebin ne önüne geçilmez bir arzu ile yaşadığı anlaşılıyordu.

Bu sırada içeriye ressam Nuh da girmişti. Hattat'a Küçük Şekerin münakaşalarının sebebini anlayınca gülümsedi.

Daha o zamanlar Amerikan kadınları kollarına, bacaklarına, göğüslerine, vücutlarına, şimdiki gibi, resim yaptırmağı akıl bile etmedikleri halde ressam Nuh, Küçük Şekere döndü:

— Yazı yazdırıp ne yapacaksın ki?.. Gel ben senin göğsüne, yahut kollarına resimler yapayım.. Daha iyi değil mi?..

Şeker, saçlarını dağıtan bir hareketle reddetti:

— İstemem!.. Ben yazı istiyorum!.. Resmin ne faydası olacak ki...

Nuh, hattata rica etti:

— Efendi Hazretleri... Şunun istediğini yapıveriniz...

— Bu kabil şeyler benim elimden gelmez Nuh bey!..

Ressam gülümsiyerek dışarı çıktı. Bu sırada hattat da duvardaki işini bitirmiş iskemlesine oturmuştu.

Küçük Şeker ona yaklaştı. Yakası kapalı entarisini bir tutuşta yırtıp aşağıya çekti. Ve Renoirın tablolarındaki güzel vücutlu kadınların haşmetiyle hat üstadının karşısında durup sordu:

— Yazmıyacak mısın Hoca:

— Şark sanatkârı bir eliyle altın rengindeki sakalını tutmuş miyop mavi gözlerle karşısındaki emsalsiz güzelliğe bakıyordu.

İlk defa bir kadın karşısında kendisini mağlûp ve zavallı görüyordu.

— Sen az şeytan değilsin!.. diye mırıldandı. Ve titrek elleriyle, ilk defa olarak insan derisi üzerine talik yazı ile:

"Recep kulu yansın aşkımdan har har..."

Kelimelerini yazdı...

Küçük Şeker memnundu. Çergede aynen böyle yapan, sevgi'isinin kendisine yanması için kollarına yazılar yazdıran bir kadının macerasını düşünüyordu.

Ah, o da Irecepin kendisi için cayır cayır yandığını bir görse!..

O gece Küçük Şeker yatmağa hazırlanıyordu. Lâkin çiftliğin kapısında bir takım gürültüler oldu.

Nihayet iç avlunun önünde üç araba durdu. Telâşlı koşuşmalar!.. Sesler... Ne oluyordu?..

Hanımefendi gelmişti?. Kehkeşan hanımefendi geliyor!.. Köşkü büyük bir telâş aldı.

Hanımefendiyi ressam Nuh'la şair

MEKTEPLERİN YAZ GEZİSİNDEN:

İstanbul Kız Lisesi

Baharın son günleri, imtahanların ilk günleridir.

Bütün bir yılı, sınıflarının ciddî havası içinde kitaplariyle baş başa geçiren gençlerimiz, tatil devresine girmeden evvel, mutlaka bir deniz veya kır gezintisi yaparlar.

Yandaki fotoğrafta, geçen cuma, Şirketi Hayriyenin hususî bir vapurile neşeli bir Büyük ada tenezzühü yapan İstanbul Kız Lisesinden bir grupu güvertede görüyorsunuz.

Gezinti pek güzel ve eğlenceli olmuş, genç kızlarımız, jimnastik öğretmenleri bayan Handan Örs ve bayan Lamia'nın nezaretlerinde spor hareketleri yapmışlar, millî oyunlar oynamışlar, eğlenceli yarışlar tertip etmişlerdir.

Davetli talebe aileleri, genç kız ruhunun nezih havası içinde ve kıymetli mektep müdürü bay Caferin nazik ihtimamı karşısında pek mütehassis olmuşlar ve cidden güzel bir bahar günü geçirmişlerdir.

Gördüğümüz manzara bize inan verdi: Yarının yuvasını karacak, yarının beşiğini sallayacak bu ellere, elimizde tuttuğumuz bugünleri emniyetle teslim edebiliriz.

Akbaba, İstanbul lisesinin genç kızlarına, girdikleri her imtihandan, yüzleri bir bahar sevincile gülerek çıkmalarını diler.

İstanbul Kız Lisesinden bir grup, güvertede...

---

ve Recep karşılamışlardı.

Fakat Kehkeşan hanımefendi de yalnız değildi. Yanında misafiri vardı. Gönen kaplıcalarına birlik gittikleri Sıska Ferhat paşanın karısı... Onun erkek kardeşi hünkâr yaverlerinden Kadri Bey!..

Sıska Ferhat paşanın karısı hem genç hem de Kehkeşan hanımefendi gibi son derecede süsüne düşkün, lüzumundan fazla neşeli bir kadındı. Küçük erkek kardeşi hünkâr yaveri Kadri Bey dalyan gibi gösterişli ve yakışıklı bir adamdı. Zaten mabeynde kendisine de "Dalyan Kadri" derlerdi. Ressam Nuh, Kehkeşan hanımefendi ile yakışıklı hünkâr yaverinin arasındaki göze çarpacak derecede samimiyeti görünce kendi kendine: «Bizim Recebin pabuçları dama atıldı!...» dedi. Kız Recep de hem güzel, hem de erkek yapılı genç zabite fena fena bakıyordu,

— Arkası var —

Türk Futbolunun Yıldızı
BEKİR

(Baş tarafı 5 inci ve 6 ncı sayfalarda)

Biletini gizli aldık. Ve bir kız kaçırır gibi onu Marsilyaya gidecek olan vapura gizli attık... Ne günler!..

Almanyadaki hayatı da başlı başına bir romandır. Orada küçük Oberlenin fazla ısrar ve ikna edici vaidleriyle Bekir Karlsruhe'de kalmağa karar verdi. Kendisini orada bıraktık.

Bekirin Karlsruhe takımıne iltihakı, bu takımı derhal birinci sınıf safına soktu. Oberle bana bunun biraz iç tarafını ve ticarî cephesini açmıştı. Karlsruhe'de yeni bir stad yapmışlardı. Kulüp fazla borçlanmıştı. Bekirin iltihakile kuvvetlenecek olan takım bir çok maçlar yapacaktı. Yeni stada bir çok takımlar gelecekti. Ve borçlar ödenecekti...

İşin böyle bir kommersiyal tarafı da vardı...

Bekirin uzun müddet Almanyada kalması, en randımanlı devresini orada geçirmesi biz eski arkadaşlarını ve eski kulübünü müteessir ediyordu.. Onu buraya getirmek fikri uyandı.

Fenerbahçeyi seven büyük tüccarların yardımiyle ve bu işte pek hararetli davranan, kulüp kâtibi umumîsi Ali Naciyi Almanyaya gönderdik. Naci, Bekiri Almanyadan söküp ba posta getirmeğe muvaffak oldu.

O zaman Bekir evlenmişti. Karısı genç bir Almandı. Artık onda bir inhitat devri başlamış denilebilirdi. Fakat dikkat edince şu neticeye vardık: Bekir çok zayıflamıştı. Fakat kabiliyetinden bir şey kaybetmiş değildi. Bu fiziyolojik düşkünlük Almanyada refah içinde yaşamamasından ileri geliyordu..

Bunun üzerine hemen ona güzel bir apartman tuttuk. Dayadık, döşedik. Iyi ve kazançlı bir memuriyete soktuk. Kendisi:

— Aman bizim yemekler!.. diyordu.

Hemen en nefis yemekler... Bilhassa en sevdiği dolmalar!..

Bu yemekleri yiyince iş değişti. Dolmalar mucizesini gösterdi:

Bekir artık eski Bekirdir!.

Hemen hemen gençlikteki haline dönmüştü.

Ve hakikaten bizim o zamanki Bulgaristan seyahati sırasında sahaya bir lâstik top gibi çıktı.

Bu derece formunda idi. Lâkin bizi burada çok fena bir şans karşıladı.

Oyunun tam yirminci dakikasıydı. Berbat bir çarpışmadan sonra ayağı kırıldı!..

Düşünün kırılan, uğrunda o kadar çalıştığımız, Avrupalardan getirttiğimiz eski formuna döndürmek için bir teşkilât halinde uğraştığımız o mucizeli ayaktı...

Sakatlık 3 - 4 ay kadar sürdü. Yine uzun müddet kendisinden istifade edemedik.

İyi olduğu zaman bu sefer de karısında önüne geçilmez bir daussıla başladı. Almanyaya dönmek için çok ısrar ediyordu Nihayet ısrara dayanamadı ve Almanyaya döndü...

***

Çok halûk, çok munis, fevkalâde terbiyeli ve saf bir çocuktu. Sporculuk için lâzımgelen bütün meziyeti kendisinde toplamıştı. "Doğuştan futbolcuydu" sözünü onun hakkında tereddütsüz kullana- biliriz.

Bedenî kabiliyeti fevkalâdeydi. Türkiyedeyken gayet muntazam bir hayat geçirdi Rahatına düşkündü. Iştahı yerindeydi. Boğazını gayetle severdi. Kuvvetli yemek yer ve kuvvetli ekzersiz yapardı.

Taş gibi sağlam bir bünyesi vardı..

Memleketten uzakta bulunduğu zamanlar, yani biraz da yaşlılık devrinde hayatındaki o büyük intizam bir parça sarsılmıştı, denilebilir.

Meselâ iyi yemesini olduğu gibi içmesini de öğrenmişti. Lâkin hiç bir zaman onun faraza alkol aldığının farkında bile olamazdınız. Gayet usturuplu ve temkinli insandı.

Bekir böyle bir kaç sütunun içine sığacak mevzu değildir. O bizim spor tarihimizde bir fasıl değil, fasıllar halinde tetkik olunacaktır.

Bekir spor semamızda kayan en parlak yıldızlardandır.

İskit!

Basın ve Yayın Umum müdürlüğü Iç Yayın müdürü Bay Server İskit bir müddet İstanbul matbuatile yakından temas için şehrimize gelmiş...

Bu havadisi duyan Tasviri Efkâr Baş muharriri Velid Ebüzziya:

— Çocuklar, dedi, İstanbula İskit gelmiş... Biraz sükût!

DOST Görünen Düşman!

3 Dâhinin 3 Hikâyesi

YAZANLAR:

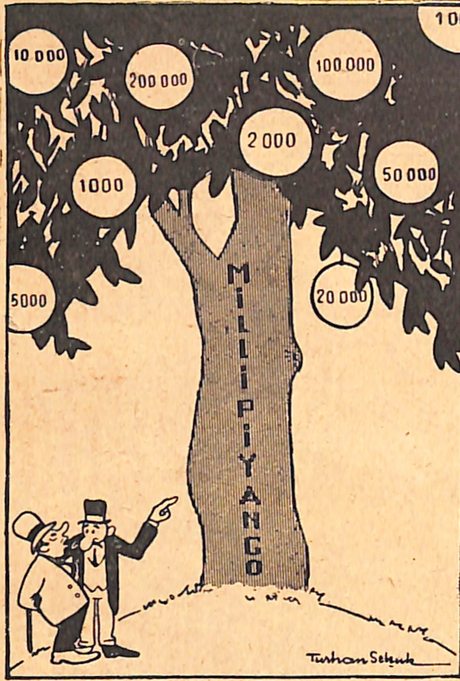
1 — Tarih babası : HERODOT
2 — Hint Filozofu : BEYDEBA
3 — Türk Filozofu : MEVLÂNA CELÂLETTİNİ RUMİ

İngilizceden, Arapçadan, Farsçadan Türkçeye çeviren :

Ömer Rıza Doğrul

Pek yakında AKBABA yayını arasında çıkıyor

— Ne mübarek, ne bereketli ağaç değil mi ?..

— Evet, her ay binlerce meyva veriyor !

7000 SENE EVVEL

Meşur âlimlerden Dr. Huber, biranın tarihi hakkında yazdığı bir eserde, milâttan 5-6000 sene kadar evvel başlıyan Keldanî medeniyetinde biranın büyük bir yeri olduğunu söylemektedir. Bazan yalnız arpadan, bazan da arpa ve baharattan imal edilen biranın kadınlar ve işçiler tarafından çok içildiğini yine bu âlim anlatmaktadır. Yapılan bir hafriyatta bulunan on mezarın, bira imalâtını gösteren kabartmalarla tezyin edildiği ve kabartmalar yanyana getirilince imalâtın bariz bir surette görüldüğü de aynı âlim tarafından nakledilmektedir.

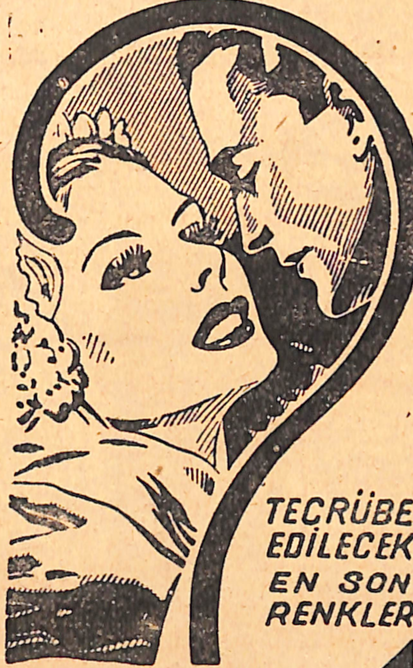
BU GÜN İÇİLEN BİRANIN 7000 SENELİK MAZİSİ VARDIR

Bira besler, serinletir, neşe verir

Sizi Saadete Götüren

PUDRANIZIN RENGİ

Hangisidir.

10 kadından 9 zu fena renkte bir pudra kullanırlar.

Fena renkte bir pudra, yüzünüze «Makyajlı» ve çirkin bir manzara verir ve sizi daha yaşlı gösterir. En uygun rengi bulmanın yegâne çaresi, yüzünüzün bir tarafına bir renk ve diğer tarafına başka renk pudra tecrübe etmektir. Bu tecrübeyi hemen bugün size parasız olarak gönderilecek Tokalon pudrasının yeni ve cazip renklerile yapınız. Bu yeni renkler, gayet modern ve âdeta sihtâmiz bir göz mesabesinde olan «Cromoscope» makinasile karıştırılmıştır. Bu makina, renkleri kusursuz ve tam olarak seçer. Artık «Makyajlı» bir yüze tesadüf edilmiyecektir. Cild ile imtizaç eden ve tabiî gibi görünen mükemmel bir pudradır. Tokalon pudrası, «krema köpüğü» ile beratlı ve hususi bir usul dairesinde karıştırılmıştır. Bu sayede rüzgârlı ve yağmurlu bir havada bile bütün gün sabit kalır. Hemen bugün Tokalon pudrasını tecrübe ediniz ve teninize ne derece bir güzellik temin edeceğini görünüz.

PARFÖM SOLİD
MAKBULE GEÇECEK GÜZEL BİR HEDİYEDİR

ADEMİ İKTİDAR ve BELGEVŞEKLİĞİNE KARŞI
HORMOBİN
Her Eczanede bulunur.
P. K. 1255
Reçete ile satılır.

FOTO
Sabah

Fotoğrafa sanat güzelliği ve kıymeti veren müessesedir.

Beyoğlu, İstiklâl caddesi, No. 289
Telefon: 40:08

Sahibi: Yusuf Ziya ORTAÇ
Basıldığı yer: İstanbul Halk matbaası

Yıldız müsabakasının birincisi:

Betty Grable